

การขยายความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทย Semantic Extension of /ʔɛ:p/ in Thai

คชรัตน์ ศรีธิ¹

Kohtcharat Sriti

บทคัดย่อ

ปัจจุบันคำว่า แอบ ในภาษาไทยถูกใช้ในบริบททางวากยสัมพันธ์ที่หลากหลายทำให้หน้าที่ทางไวยากรณ์และความหมายของคำดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาชิ้นใดที่นำเสนอความหมาย หน้าที่ทางไวยากรณ์ และรูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทยโดยละเอียด บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ ที่ระบุได้ทั้งหมด พร้อมทั้งวิเคราะห์รูปแบบการขยายความหมายของคำดังกล่าว ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลภาษาจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) และบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์ (Twitter) จำนวนทั้งสิ้น 200 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า คำว่า แอบ ในภาษาไทย มีความหมายทั้งหมด 4 ความหมาย ได้แก่ ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ‘แสดงอาการต่างๆโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ และ ‘ค่อนข้าง’ โดยแต่ละความหมายแสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างกันดังนี้ คำกริยา กริยานำในหน่วยสร้างกริยาเรียง และคำวิเศษณ์บอกระดับตามลำดับ ผู้วิจัยแบ่งความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ ข้างต้นตามทฤษฎีคำหลายความหมายอย่างมีหลักการ (Principled Polysemy) (Tylers, A. & Evans, V., 2003) นอกจากนี้รูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แอบ เกิดจากการขยายความหมาย ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ สู่อื่นๆ ‘แสดงอาการต่าง ๆ โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ และ ‘ค่อนข้าง’ ตามลำดับ โดยกระบวนการขยายความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทยที่กล่าวไปข้างต้นสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการอนุมานความหมายตามปริบท (Invited Inferencing Theory) (Traugott, E. C., & Dasher, R., 2002)

คำสำคัญ: แอบ การขยายความหมาย ทฤษฎีคำหลายความหมายอย่างมีหลักการ ทฤษฎีการอนุมานความหมายตามปริบท

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาญี่ปุ่นศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ e-mail: Kohtcharat.sriti@dome.tu.ac.th

A graduate student of Japanese Studies, Faculty of Liberal Arts, Thammasat university

Abstract

The word /ʔɛ:p/ in Thai is currently utilized in various syntactic contexts, giving it more than just grammatical meaning and function. This paper will list all meanings and functions of the word /ʔɛ:p/ in Thai, as well as the pattern of how it is semantically extended. The data was collected from Thai National Corpus and Twitter (during 2020 to present), resulting in a total of 200 linguistic instances. The study shows that the word /ʔɛ:p/ has 4 meanings which are (1) ‘to hide from something/someone at a place’ (2) ‘doing something in secret’ (3) ‘to indirectly express an opinion’ and (4) ‘pretty, rather’. The grammatical functions of each meaning are verb, a verb in serial verb construction, and adverb of degree respectively. Principled Polysemy (Tylers, A. & Evans, V., 2003) can be used to explain these meanings and grammatical functions. According to this research, the semantic extension of the word /ʔɛ:p/ started from the meaning ‘to hide from something/someone at a place’ to the meaning ‘doing something in secret’ ‘to indirectly express an opinion’ and ‘pretty, rather’ respectively. Invited Inferencing Theory (Traugott, E. C., & Dasher, R., 2002) can be used to explain the pattern.

Keywords: /ʔɛ:p/, Semantic extension, Principled Polysemy, Invited Inferencing Theory

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางภาษาสามารถเกิดขึ้นในทุกระดับของภาษา ตั้งแต่ระดับเสียง คำ ประโยค ความหมายไปจนถึงหน่วยทางภาษาที่มีขนาดใหญ่ขึ้นไป และการเปลี่ยนแปลงทางภาษาไม่ใช่ปรากฏการที่เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันกล่าวคือ ต้องอาศัยระยะเวลาและการยอมรับจากผู้ใช้ภาษาภายในสังคม (Conventionalized) นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางความหมายยังเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ผู้ใช้ภาษาสามารถรับรู้ได้ก่อนการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ (Burridge, K. & Bergs, A., 2017, p.5-10) ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าคำว่า แอบ ในปัจจุบันมีความหมายและวิธีการใช้ที่ต่างไปจากเดิม เมื่อผู้วิจัยพิจารณาคำว่า แอบ ในภาษาไทยในบริบทภาษาตัวอย่างต่อไปนี้ (1) ไม่มีใครเห็น ว่าเกี่ยวข้องกับ

สายเลือดกับพ่ออย่างไร เพราะว่าแต่ใครอื่นจะไม่เห็น พ่อแท้ ๆ ยังมองลูกไม่เห็น เราสองคนเพียงแต่ แอบ พ่ออยู่หลังเสา แต่พ่อจงใจเก็บเราไว้หลังอดีต แอบนานจนพ่อคงลืมเราสนิทไปแล้ว (2) ผากพิบูลเก็บเงินซื้อโชชิต่อจากตึกชมพูทีคะ ผืนที่ไม่กล้าผืน ที่แม่แอบผืน แต่เขาก็ให้มาโดยที่ฉันก็แอบผืน (3) นารักดีน้ำาาเทบนี้ แต่ก็แอบเรียบ ๆ ไปนิดนึง ไม่ค่อยดึงคุดหรือรื้อให้ตื่นตื้นเหมือนเทบที่ผ่าน ๆ มาคะ ผู้วิจัยพบว่า คำว่า แอบ ปรากฏในปริบททางวากยสัมพันธ์ที่หลากหลาย ทำให้คำว่า แอบ มีหน้าที่ทางไวยากรณ์ และความหมายที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ คำว่า แอบ ใน (1) ทำหน้าที่เป็นกริยา คำว่า แอบ ใน (2) เป็นกริยานำในโครงสร้างกริยาเรียง และคำว่า แอบ ใน (3) เป็น คำวิเศษณ์ตามลำดับ โดยความหมายของคำว่า แอบ ในแต่ละปริบท คือ การซ่อนตัวไม่ให้ฝ่ายรู้ การแสดงอาการโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้ และ ค่อนข้าง ตามลำดับ

ปรากฏการณ์ที่คำคำหนึ่งมีได้หลายความหมายและหลายหน้าที่ถือเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นบ่อยใน ภาษากลุ่มคำโดด (Isolated language) อย่างภาษาไทย โดยคำหลายความหมายสามารถแบ่งออกเป็น พหูพจน์ และคำพ้อง (Homonymy) คำหลายความหมายทั้งสองประเภทเหมือนกันตรงที่ความหมายที่หลากหลายเหล่านั้นเกิดจากรูปภาษา (Linguistic form) เดียวกัน แต่ต่างกันที่ความหมายที่หลากหลายของพหูพจน์จะมีโน้ตศัพท์บางอย่างเชื่อมโยงกัน (Conceptually related) ในขณะที่ คำพ้องจะไม่มีลักษณะดังกล่าว (Lyons, 1995 อ้างใน Jaroenkitboworn, K., 2009; ชัชวดี ศรีลัมภ์, 2562) เช่น คำว่า อยู่ ในปริบทภาษาต่อไปนี้

(ก) “ตอนนั้นคุณแม่ยังอยู่ที่อังกฤษ” และ

(ข) “ทุกวันนี้เกาหลีใต้กับเกาหลีเหนือยังคงแบ่งแยกกันอยู่”

(สุรีเนตร จรัสจรวงเกียรติ, 2558)

คำว่า อยู่ ในปริบท (ก) คือ คำกริยา หมายถึง ‘พักอาศัย, ไม่ไปจากที่’ ในขณะที่ คำว่า อยู่ ในปริบท (ข) คือ คำช่วยหลังกริยา แสดงลักษณะของเหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ขณะนั้น (มิ่งมิตร ศรีประสิทธิ์, 2546 อ้างใน สุรีเนตร จรัสจรวงเกียรติ, 2558) โดยแต่ละความหมายของคำว่า อยู่ แสดงมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกัน คือ มโนทัศน์ [การคงอยู่ ณ จุดเวลาหนึ่ง] ในทางกลับกัน แม้คำว่า ชัน จะมีความหมายและหน้าที่ที่หลากหลาย ได้แก่ คำนาม ที่หมายถึง ‘ภาชนะใส่/ตักน้ำ’ ใน ขันใบนี้สิสวย คำกริยาที่หมายถึง ‘อาการร้องอย่างหนึ่งของไก่’ ใน ไก่ขันทุกเช้า ‘ชำขัน’ ใน เรื่องที่น่าชำขัน ประจำวันนี้คือเรื่องที่เขาตกท่อน้ำ และ ‘ทำให้ตั้ง/แน่น’ ใน พ่อขันชะเนาะรถ แต่ความหมายเหล่านี้ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกันทางมโนทัศน์ จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า คำว่า อยู่ เป็นตัวอย่างของคำ

หลายความหมายที่เรียกว่า พหุนัย และ คำว่า ชั้น เป็นตัวอย่างของคำหลายความหมายที่เรียกว่า คำพ้อง ตามลำดับ

อย่างไรก็ดียังไม่มีการศึกษาใดในอดีตศึกษาความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทย ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาว่าความหมายและหน้าที่ของคำว่า “แอบ” ในภาษาไทยที่ระบุได้มีความหมายและหน้าที่แบบใดบ้างเมื่อปรากฏในประโยคและความหมายเหล่านั้นมีรูปแบบการขยายความหมายอย่างไร

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1. ทฤษฎีคำหลายความหมายอย่างมีหลักการ (Principled Polysemy)

Tylers, A. & Evans, V. (2003) พัฒนาทฤษฎีคำหลายความหมายอย่างมีหลักการมาจากทฤษฎีคำหลายความหมายแบบเดิม (Polysemy) และทฤษฎีต้นแบบ (Prototype Theory) ที่เชื่อว่าภายในความหมายที่หลากหลายทั้งหมดจะมีหนึ่งความหมายที่มีคุณสมบัติ (Attribute) เป็นต้นแบบของความหมายอื่น ๆ อยู่ กล่าวคือ ความหมายที่เป็นต้นแบบคือมโนทัศน์หลัก (Core concept) ก่อนที่ความหมายอื่น ๆ (Extended concept) จะนำคุณสมบัติภายในมโนทัศน์ดังกล่าวไปปรับเพื่อสร้างเป็นความหมายแยกย่อยทำให้เกิดคำหลายความหมาย (นัชชา ธีระสาโรช, 2559, น.10-11) อย่างไรก็ตามการจะจำแนกความหมายหนึ่งออกจากอีกความหมายหนึ่งเป็นเรื่องยาก Tylers, A. & Evans, V. (2003) จึงกำหนดเกณฑ์ในการแบ่งความหมายออกจากกันดังนี้ **เกณฑ์ด้านความหมาย** หรือ การระบุความหมายใหม่ที่ไม่มีในความหมายอื่น **เกณฑ์การอธิบายมโนทัศน์** หรือ การเลือกปรากฏเฉพาะกับบางคำเพื่อให้เกิดความหมายใหม่ และ **เกณฑ์ด้านไวยากรณ์** หรือ การปรากฏในโครงสร้างที่ต่างไปจากโครงสร้างอื่น ๆ โดยการจะพิจารณาว่าควรแยกความหมายออกจากความหมายใดต้องอาศัยเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่ง หรือ ทั้งหมด

2.2. ทฤษฎีการอนุมานความหมายตามปริบท (Invited Inferencing Theory)

โดยปกติการขยายความหมายจะเกิดขึ้นผ่านกระบวนการทางปริชาน (Cognitive mechanism)² เช่น กระบวนการขยายความหมายด้วยอุปลักษณ์ (Metaphorization)³ และกระบวนการขยาย

²เป็นกระบวนการทางความหมายที่เป็นพื้นฐานของผู้ใช้ภาษาและส่งผลทำให้เกิดการวิเคราะห์ใหม่ทางความหมาย (Semantic reanalysis) หรือการเทียบแบบ (Analogy) (Traugott, E. C., 2011)

³ลักษณะการขยายความหมายแบบอุปลักษณ์ คือการขยายความหมายข้ามแวดวงทางความหมาย (cross domain) เช่น การขยายความหมายจาก แวดวงที่เกี่ยวกับกิจกรรม [ACTIVITY] ซึ่งเป็นแวดวงที่มีความเป็นรูปธรรมมากกว่าสู่แวดวงที่เกี่ยวกับเวลา [TIME] ที่มีความเป็นนามธรรมมากกว่า (Heine, Claudi & Hünnemeyer, 1991)

ความหมายด้วยนามนัย (Metonymization)⁴ (Traugott, E. C., 2011; กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา, 2559) แต่ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะการขยายความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทยมีลักษณะที่พึงพิงปรับอื่น ๆ นอกเหนือไปคุณสมบัติทางความหมายที่มีอยู่ของคำ เช่น ความหมายเชิงวัจนปฏิบัติ (Pragmatic meanings) ผู้วิจัยจึงเลือก ทฤษฎีการอนุมานความหมายตามบริบทที่พัฒนาขึ้นโดย Traugott, E. C., & Dasher, R. (2002) มาใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทยในการวิจัยครั้งนี้ Traugott, E. C., & Dasher, R. (2002 อ้างในสุทธิรักษ์ บูรพาศิริวัฒน์ นัทรชนัน นาถประทาน และคเชนทร์ ตัญศิริ, 2560, น.132-133) กล่าวว่า การขยายความหมายเป็นปรากฏการณ์ที่มีความสลับซับซ้อนในสถานการณ์การใช้ภาษาจริง กล่าวคือการขยายความหมายเกิดจากการปรากฏการใช้ภาษาในบริบทใดบริบทหนึ่งซ้ำ ๆ จนทำให้เกิดการอนุมานความหมายของถ้อยคำระหว่างสังคมผู้ใช้ภาษาซึ่งมีผลให้เกิดการอนุมานความหมายแบบกว้างขึ้น (Generalized Invited Inference: GIINs) การอนุมานความหมายในลักษณะนี้ทำให้ความหมายใด ๆ ความหมายหนึ่งกลายเป็นร่องรอยซึ่งก็คือความหมายพื้นหลัง (Background meaning)⁵ หรือสูญเสียความหมายนั้นไปเลย ซึ่งทำให้เห็นเส้นทางการเปลี่ยนแปลงความหมายจากความหมายเดิมสู่ความหมายใหม่ (New coded meaning) นอกจากนี้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางความหมายในลักษณะนี้มีความเกี่ยวข้องกับ การใช้ภาษาจริง ความหมายใหม่ที่ได้จากการอนุมานจึงเป็นความหมายเชิงวัจนปฏิบัติ การอนุมานความหมายตามบริบทยังสะท้อนให้เห็นปรากฏการณ์การกลายเป็นรูปไวยากรณ์ (Grammaticalization) หรือ การกลายเป็นอัตวิสัย (Subjectification) กล่าวคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงจากความหมายที่เดิมเป็นรูปธรรมมากกว่าสู่ความหมายที่มีความนามธรรมสูงกว่า หรือเปลี่ยนมุมมองการรับรู้ของผู้พูดที่มีต่อเหตุการณ์ในด้านต่าง ๆ ดังนั้นการอนุมานความหมายตามบริบทจึงมีบทบาทอย่างมากในการทำให้เกิดการขยายขยายความหมายซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดคำหลายความหมาย

3. วัตถุประสงค์

- 3.1. เพื่อระบุความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ ในภาษาไทย
- 3.2. เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทย

⁴ลักษณะการขยายความหมายแบบนามนัย คือการขยายความหมายภายในแวดวงทางความหมายเดียวกัน (same domain) เช่น PART for WHOLE หรือ การเรียกส่วนย่อยแทนส่วนใหญ่ (Traugott, E. C., & Dasher, R., 2002)

⁵เมื่อผู้ใช้ภาษาอนุมานความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นหรือรับรู้ความหมายของคำนั้นกำลังเปลี่ยนแปลง การอนุมานนี้ก็จะทำให้ความหมายที่เกิดขึ้นก่อนลดระดับจากความหมายเบื้องหน้ากลายเป็นความหมายเบื้องหลัง (Traugott, E. C., & Dasher, R., 2002)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

- 4.1. ปรัชศน์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
- 4.2. เก็บข้อมูลตัวอย่างภาษาจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) จากทั้งสิ้น 3,695 ตัวอย่างโดยไม่จำกัดประเภทของเอกสาร (genre) เช่น วรรณกรรม ข่าว บทความ หนังสือ ผู้วิจัยคัดเลือกเหลือเพียงจำนวน 100 ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (รายละเอียด ใน 4.3.) และเก็บข้อมูลตัวอย่างภาษาจากบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ทวิตเตอร์ (Twitter) จำนวน 100 ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (รายละเอียด ในข้อ 4.3.) รวมข้อมูลจากทั้งสองแหล่งได้ข้อมูลทั้งหมด 200 ตัวอย่าง ในกรณีที่ผู้วิจัยพบตัวอย่างมากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะกำหนดเลขชุดข้อมูลและนำไปสุ่มอย่างง่ายด้วยโปรแกรมสุ่มบนเว็บไซต์ <https://random.thaiware.com/> ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการเก็บข้อมูลภาษาจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติเพียงแหล่งเดียวอาจยังไม่สามารถระบุความหมาย หน้าที่ทางไวยากรณ์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของคำว่า แอบ ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกเก็บตัวอย่างข้อมูลภาษาอินเทอร์เน็ตจากทวิตเตอร์ (Twitter) ซึ่งเป็นฐานช่องทางสื่อสารออนไลน์หนึ่งที่มีกลุ่มผู้ใช้หลากหลายและมีการใช้ภาษาจริงในปัจจุบัน นอกจากนี้ฐานช่องทางดังกล่าวยังจำกัดจำนวน 280 ตัวอักษรซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการต้องสื่อความแบบกระชับและใช้ประโยคที่ไม่ยาวมากเกินไป
- 4.3. คัดเลือกข้อมูลด้วยเกณฑ์ทางโครงสร้างดังต่อไปนี้ 1.) คำว่า แอบ ต้องปรากฏในรูปแบบประโยคพื้นฐาน (Unmarked pattern) อาทิ (ประธาน) กริยา กรรม 2.) คำว่า แอบ ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาต้องเป็นคำกริยาหลัก หรือคำกริยาคำแรกของชุดกริยาเรียง อาทิ *เขาแอบคบหล่อน แม่แอบคุยกับพ่อ* 3.) คำว่า แอบ ที่ปรากฏในประโยคต้องเป็นองค์ประกอบหนึ่งในส่วนหลัก (Predicate) ของ อนุภาคหลัก (Main clause) หรืออนุภาครอง (Subordinate clause) อาทิ *พี่คิดว่าเธอแอบน่กั๊วไปนะ* คำว่า แอบ ในประโยคข้างต้นเป็นส่วนประกอบหนึ่งในส่วนหลักของอนุภาครองที่ทำหน้าที่เสมือนนาม (Compliment clause)
- 4.3.1. ศึกษาข้อมูลของคำว่า แอบ ในปัจจุบัน (synchronic study) เท่านั้น
- 4.3.2. ไม่ศึกษาคำว่า แอบ ในคำประสม เช่น คนแอบชอบ อีแอบ
- 4.3.3. ไม่ศึกษาคำว่า แอบ ที่เป็นวิสามานยนาม เช่น คุณแอบจิต

- 4.3.4. ไม่ศึกษาคำว่า แอบ ที่เป็นภาษาถิ่น เช่น แอบ (ภาษาอีสาน หมายถึง ภาชนะใส่ข้าวเหนียว)
- 4.4. วิเคราะห์ความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ พร้อมทั้งจัดกลุ่มทางความหมายโดยใช้ทฤษฎีคำหลายความหมายอย่างมีหลักการ (Principled Polysemy) (Tylers, A. & Evans, V., 2003)
- 4.5. วิเคราะห์รูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แอบ โดยใช้ทฤษฎีการอนุมานความหมายตามปริบท (Invited Inferencing Theory) (Traugott & Dasher, 2002)
- 4.6. สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

5. ผลการวิจัย

5.1. ความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ ในภาษาไทย

จากการรวบรวมข้อมูลทั้ง 2 แหล่ง และวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบทฤษฎีคำหลายความหมายอย่างมีหลักการ ผู้วิจัยพบว่า ในปัจจุบันคำว่า แอบ แบ่งความหมายได้ทั้งหมด 4 ความหมายโดยแต่ละความหมายใช้เกณฑ์ต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ 1 ในภาษาไทย

ลำดับ	บริบทตัวอย่าง	ความหมาย บ่งชี้	หน้าที่ทาง ไวยากรณ์	โครงสร้าง
แอบ ₁	(1) <u>สุคนแอบ</u> โจรอยู่ในบ้านนาน ถึง 3 ชั่วโมง แต่ก็ยังไม่มีใครมา ช่วย (คลังข้อมูลภาษาไทย แห่งชาติฯ) (2) น้องเหมียว <u>แอบ</u> อยู่ใต้โต๊ะ ตุ๊กตาคคค (ทวิตเตอร์)	อยู่โดยไม่ให้อีก ฝ่ายรู้	คำกริยา	แอบ + (NP) (PP)

หมายเหตุ : NP หมายถึง นามวลี (Noun Phrase), PP หมายถึง บุพบทวลี (Prepositional Phrase), บางตัวอย่างที่เป็นภาษาอินเทอร์เน็ตอาจพบการพิมพ์ผิด

แบบ 1 หมายถึง การซ่อนหรืออยู่ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้ โดยผู้พูดสามารถบอกได้ว่าตัวเองแอบอะไร (NP หรือ นามวลี) และแอบที่ไหน (PP หรือ บุพบทวลี) โดยสถานที่แอบจะมีที่กำบังหรือไม่มีที่กำบังก็ได้เพียงแต่อีกฝ่ายต้องไม่รู้ว่าคุณพูดอยู่ตรงไหน

ตารางที่ 2 ความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ 2 ในภาษาไทย

ลำดับ	บริบทตัวอย่าง	ความหมายบ่งชี้	หน้าที่ทางไวยากรณ์	โครงสร้าง
แบบ 2	(1) แก้วน้ำ ซ้อน จาน โต๊ะ เก้าอี้ เพื่อนฉันทั้งนั้น แก้วยัง <u>แอบ</u> คุยกัน กับฉันเลยกินเสร็จแล้ว คุณเขาสั่งให้นอน นอนเป็นกิจวัตรที่เลี่ยงไม่ได้ แต่ หนูไม่อยากรนอน (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติฯ)	แสดงอาการต่างๆ โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้	กริยานำในหน่วยสร้าง กริยาเรียง	แอบ + VP [+action] [+motive] [+mental]
	(2) ผากพิบูลเก็บเงินซื้อโชชิต่อจากตึกชมพูที่คะ ฝันที่ไม่กล้าฝัน ที่แม่ <u>แอบ</u> ฝัน แต่เขาก็ให้มาโดยที่ฉันก็แอบฝัน (ทวิตเตอร์)			
	(3) มีชาวมาเลเซีย <u>แอบ</u> เข้าไปตัดไม้ในบรูไนซึ่งละเมิดต่อกฎหมายการอนุรักษ์ป่าไม้ของบรูไน (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติฯ)			
	(4) นิยายเรื่องนี้มีงก็ไม่ได้แค่ตัวประกอบ ที่ <u>แอบ</u> รักเขา แต่เขากลับไม่ได้คู่กับมีง(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติฯ)			
	(5) <u>แอบ</u> ชับลุงแง่งๆก็คดคด (ทวิตเตอร์)			
	(6) จับมือ เหมือนกันคะ หนีเฟสมา <u>แอบ</u> ระบายในทวิตเตอร์(ทวิตเตอร์)			
	(7) ไม่มีเวลาเตรียมอะ <u>แอบ</u> เฟลแหละแต่ก็ตั้งใจทำ ง้อออ (ทวิตเตอร์)			

หมายเหตุ : VP หมายถึง กริยาวลี (Verb Phrase), บางตัวอย่างที่เป็นภาษาอินเทอร์เน็ตอาจพบการพิมพ์ผิด

หน้าที่และความหมายของคำว่า แอบ2 ต่างจาก แอบ1 กล่าวคือ แอบ1 จะใช้ได้ในบริบทที่แคบกว่าเมื่อเทียบกับ แอบ2 ที่สามารถเกิดขึ้นได้กับ กริยาวลีที่แสดงการกระทำ[+action] แสดงการเคลื่อนไหว [+motive] แสดงสถานะทางจิตใจ [+mental] โดยยังคงไม่ให้อีกฝ่ายรับรู้ว่าผู้พูดกำลังแสดงอาการอะไร ใน แอบ2 แสดงหน้าที่เป็นกริยาตัวหนึ่งในหน่วยสร้างกริยาเรียง (Serial verb construction) กล่าวคือ เป็นหน่วยสร้างที่ใช้อาร์กิวเมนต์(Argument) ซุดเดียวกันและมีผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants) เหมือนกัน (Thepkanjana, K., 2008) หลักฐานที่ทำให้ คำว่า แอบ2 กลายเป็นกริยาเรียงคือ ไม่สามารถแทรกคำแสดงการปฏิเสธ “ไม่” ลงไประหว่างหน่วยสร้างได้ เช่น ใน (3) แอบฝัน ถ้าเติม “ไม่” ระหว่างทั้งสองหน่วยกริยาแล้วทำให้ประโยคนี้นิเสธไวยากรณ์ทันที *แอบไม่ฝัน หรือ (4) แอบซบ เป็น *แอบไม่ซบ หากแต่สามารถเติมคำว่า “ไม่ได้” หน้า แอบ2 ได้ เช่น เติมคำว่า ไม่ได้ หน้า แอบใน (3) (4) (6) เป็น ไม่ได้แอบเข้าไปตัดต้นไม้ ไม่ได้แอบรักเขา ไม่ได้แอบระบายในทวิตเตอร์ ดังนั้นจะเห็นว่ารูปปฏิเสธของประโยคที่มีคำว่า “แอบ” ที่เป็นกริยาตัวหนึ่งในโครงสร้างกริยาเรียงจะใช้คำว่า “ไม่ได้” ได้เท่านั้น เพราะผู้ใช้ภาษามองว่ากริยาที่อยู่หลัง “แอบ” เป็นเรื่องที่ไม่น่าทำ (Guilty) ดังนั้นเมื่อผู้พูดถูกกล่าวหาผู้พูดจึงใช้คำว่า “ไม่ได้” เพื่อปฏิเสธข้อกล่าวหาหรือปฏิเสธสมมติฐานของคู่สนทนา

ตารางที่ 3 ความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ 3 ในภาษาไทย

ลำดับ	บริบทตัวอย่าง	ความหมายบ่งชี้	หน้าที่ทางไวยากรณ์	โครงสร้าง
แอบ ₃	(1) ว่าแล้ว ยัง <u>แอบ</u> คิดเลยนะว่าหมุนตัวพาทสุดท้ายก็เียนก็คิดด้วยปะนะ 55555555 (ทวิตเตอร์) (2) ที่ <u>แอบ</u> ไม่เห็นด้วยเรื่องที่เราจะไปเป็นคนขับรถให้กับลุงคนนั้น (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติฯ) (3) ใส่แมสถ่ายด้วย ดีแล้วว <u>แอบ</u> อยากให้ใส่เวลาถ่ายงานใดๆมันช่วยได้ในระดับนึงเลย (ทวิตเตอร์) (4) ที่ <u>แอบ</u> เห็นด้วยที่เราเลือกที่จะไม่ยุ่งกับคนนั้น (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติฯ)	แสดงความเห็น อย่างอ้อมๆ	คำวิเศษณ์	แอบ + VP [+แสดงความเห็น]

หมายเหตุ : VP หมายถึง กริยาวลี (Verb Phrase), บางตัวอย่างที่เป็นภาษาอินเทอร์เน็ตอาจพบการพิมพ์ผิด

คำว่า แอบ ที่มีความหมายว่า ‘ทำหรืออยู่ไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ได้หายไปและกลายเป็นความหมายใหม่ที่เกิดขึ้นจากการใช้ความหมายเชิงวัจนปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นการใช้เพื่อแสดงความเห็นของตนเองแบบอ้อมๆโดยกริยาวลีที่ตามมาด้านหลังมีคุณสมบัติทางความหมาย [+แสดงความเห็น] นอกจากนี้หน้าที่ก็ได้เปลี่ยนไปด้วยเช่นกัน เนื่องจากสูญเสียคุณสมบัติการเป็นหน่วยประกอบเดียวกันไป (Constituent) ทำให้ แอบ นี้ เปลี่ยนหน้าที่เป็นตัวละครระดับของกริยาวลีที่อยู่ภายในโครงสร้างเดียวกัน หลักฐานสำคัญคือ การเติมคำว่า “ไม่” ลงไประหว่างคำว่า แอบ กับกริยาวลีด้านหลังได้ เช่น เมื่อเติม “ไม่” ลงไประหว่างคำว่า แอบที่ปรากฏใน (1) (2) (3) คือ แอบไม่คิดว่า แอบไม่เห็นด้วยเรื่อง และแอบไม่ยอมให้ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าคำว่า แอบไม่ได้เป็นหน่วยประกอบเดียวกันกับกริยาอื่นๆตามหลัง ซึ่งประเด็นนี้ทำให้ แอบ3 ต่างออกไปจาก แอบ2 อย่างสิ้นเชิง

ตารางที่ 4 ความหมายและหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำว่า แอบ 4 ในภาษาไทย

ลำดับ	บริบทตัวอย่าง	ความหมายบ่งชี้	หน้าที่ทางไวยากรณ์	โครงสร้าง
แอบ ₄	(1) ร้อยเอ็ดแอลราคา <u>แอบ</u> แลง(ทวิตเตอร์) (2) นายจะจับเราด้วยการรายงานตัวตลอด 24 ชม. แบบนี้ เราว่านาย <u>แอบ</u> นำกลัวไปนะ(ทวิตเตอร์) (3) น่ารักดีน้ำาาาาาาาาาา แต่ <u>แอบ</u> เรียบๆ ไปนิดนึง ไม่ค่อยดึงดูดหรือเล้าให้ตื่นเต้นเหมือนเทพที่ผ่านๆ มาค่ะ (ทวิตเตอร์) (4) ส่วนเรื่องนิสัยใจคอเห็นแมร์ปากคอเลาะร้ายตำผู้ชายไม่เลือกหน้าจริงๆ แล้วแมร์มีมุมนี่ <u>แอบ</u> หวานคิกขุเหมือนกัน(คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)	ค่อนข้าง	คำวิเศษณ์บอกระดับ	แอบ + AdjP
หมายเหตุ : AdjP หมายถึง คุณศัพท์วลี (Adjective Phrase), บางตัวอย่างที่เป็นภาษาอินเทอร์เน็ตอาจพบการพิมพ์ผิด				

แบบ 4 ยังคงมีหน้าที่ทางไวยากรณ์คล้ายกับ แบบ 3 อยู่เนื่องจากเป็นส่วนขยายของวลี (modifier) เหมือนกัน แต่ลักษณะที่แตกต่างไปจากคำว่า แบบ 3 คือโครงสร้างที่คำว่า แบบ นำไปประกอบ จากกริยาวลีเปลี่ยนเป็นคุณศัพท์วลีซึ่งต่างจาก แบบ 2 ตรงที่ถ้าหน่วยภาษาหลัง แบบ เป็นกริยาวลีจะไม่สามารถเติม คำว่า “ไม่” ลงไประหว่างกริยาได้เนื่องจากเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียง เว้นแต่ว่าคำกริยาที่ตามหลังคำว่า แบนั้นจะเป็นคำกริยาแสดงความคิดเห็น อย่าง แบบ 3 เท่านั้น นอกจากนี้คำว่า แบบ ยังหมายความได้ว่า ค่อนข้าง โดยนัยทางความหมายเชิงวจนปฏิบัติจะต่างกันตามคุณลักษณะของคำคุณศัพท์ที่อยู่ด้านหลัง กล่าวคือ ถ้าคำคุณศัพท์ด้านหลัง แบบ มีความหมายเชิงบวกจะแสดงนัยความหมายของการชื่นชม เช่น *แบบน่ารัก* เป็นการชื่นชมว่าคู่สนทนาน่ารัก แต่หากคำคุณศัพท์ด้านหลังมีความหมายเชิงลบ คำว่า แบบ ในบริบทนั้นจะเป็นการรักษาหน้าด่านบวก (Positive face-saving) ของคู่สนทนาทำให้ลดระดับความไม่สุภาพของถ้อยคำ (Utterance) ได้ เช่น *แบบไม่สวย*

5.2. รูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แบบ ในภาษาไทย

จากการแบ่งความหมายของคำว่าแบบในภาษาไทยในข้อ 5.1. ทำให้ทราบว่าคำว่า แบบ ในภาษาไทยเป็นคำหลายความหมาย โดยผู้วิจัยได้จำแนกความหมายแต่ละความหมายตามเกณฑ์ที่แตกต่างกัน ในหัวข้อต่อไปผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แบบ ในภาษาไทย โดยระยะการเปลี่ยนแปลงความหมายจากความหมาย ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ สู่ความหมาย ‘ค่อนข้าง’ ของคำว่า แบบ ในภาษาไทยสามารถระบุได้ตามลำดับดังแสดงได้จากตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 5 ระยะการเปลี่ยนแปลงความหมายจาก ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ สู่ ความหมาย ‘ค่อนข้าง’

ระยะการเปลี่ยนแปลงความหมาย	
จากความหมาย ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ สู่ ความหมาย ‘ค่อนข้าง’	
ประโยคตัวอย่าง	ความหมายบ่งชี้
(1) <i>สุคนแอบ</i> โจรอยู่ในบ้านนานถึง 3 ชั่วโมง แต่ก็ยังไม่มีใครมาช่วย (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)	อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้

ประโยคตัวอย่าง	ความหมายบ่งชี้	
<p>(2) เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่า มันมักมีขนมหลายชนิดซ่อนตัวอยู่ และยามบ่ายจัดๆของแต่ละวัน มันมักเผยโฉมออกมาทักทายเด็ก ๆ หลังตื่นนอน ยามใบนี้อาจจะ<u>แอบ</u>เรียกเด็ก ๆ อยู่หลายวันแล้ว เพิ่งได้โอกาสและสถานที่ที่ก็เข้านี้เอง (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p> <p>(3) เฉยชาถูกฝึกฝนให้ไม่ยอมรับรู้ความรู้สึกของคนอื่น จิตใจจึงขาดความอ่อนโยน ขาดความละเอียดอ่อน ในที่สุดความรู้สึกของตนเองก็<u>แอบ</u>หลบเข้าไปอยู่ในหลืบของหัวใจ นานไปความรู้สึกก็ค่อยๆหายไปจากตัวตนของคนคนนั้น (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p>	<p>อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้</p>	<p>แสดงอาการต่าง ๆ โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้</p>
<p>(4) มีอุปสรรคต่อชีวิตครอบครัว คือช่วงที่ป่ามาเชียงใหม่ ดูแลลูกชายอยู่นี้ ทางญาติ ๆ ฝ่ายสามีก็นินทาว่าป่า<u>แอบ</u>ไปมีชู้ ในขณะที่ทางนั้นก็รู้เห็นอยู่ว่าสามีของป่ามีเมียน้อยซึ่งเป็น คนเมือง จนมีลูกด้วยกันออกหน้าออกตาอยู่หลายคน (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p>	<p>แสดงอาการต่าง ๆ โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้</p>	<p>แสดงความเห็นโดยอ้อม</p>

ประโยคตัวอย่าง	ความหมายบ่งชี้	
<p>(5) อาทิตี๊กแดง คุณซีโก้ นอกนั้นก็เป็นที่แห่งท้องเที่ยวที่เพื่อนคนนี้สาธยายให้ฟังไม่ว่าจะเป็นชายหาดกิจกรรมที่น่าสนใจป่าชายเลน ไปจนถึงอาหารพื้นเมือง ฯลฯ ทำให้ต้องแอบคิดว่า 2 วันนี้จะไปครบหรือเปล่า ทะเลหวานที่หาดจ้าวหลวง (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p> <p>(6) ใจเราไม่มีความสุขเลย เหมือนมันจะอยู่ไม่ได้ ใจมันหวิวๆ เหมือนจะตายเสียให้ได้ บางครั้งแอบหวังว่าเขาจะกลับมาเพราะเรายังคิดว่าเขารักเรา ถ้าไปแล้วไม่ดีเขาคงจะกลับมาหาเราเอง (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p>	<p>แสดงอาการต่าง ๆ โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้</p>	<p>แสดงความเห็นโดยอ้อม</p>
<p>(7) ที่แอบไม่เห็นด้วยเรื่องที่เราจะไปเป็นคนขับรถให้กับลุงคนนั้น (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p> <p>(8) ที่แอบเห็นด้วยที่เราเลือกที่จะไม่ยุ่งกับคนนั้น (คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ)</p>		
<p>(9) ร้อยเอี่ยมแอลราคา แอบแลง (ทวิตเตอร์) นายจะจีบเราด้วยการรายงานตัวตลอด 24 ชม. แบบนี้ เรว่านาย แอบน่ากลัวไปนะ (ทวิตเตอร์)</p>	<p>แสดงความเห็นโดยอ้อม</p>	<p>ค่อนข้าง</p>
<p>หมายเหตุ ช่องสี่คำหมายถึงความหมายนั้นถูกขบขันให้เป็นความหมายเบื้องหน้า (foreground meaning)</p>		

จากตารางข้างต้นความหมายของคำว่า แอบ ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (1) แสดงนัยทางความหมาย ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ อย่างชัดเจนเนื่องจาก การแอบ ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งคือการอยู่เงียบ ๆ ไม่ให้อีกฝ่ายรู้ ไม่ได้แสดงอาการใด ๆ ดังจะเห็นได้จากการใช้คำว่า แอบ ร่วมกับคำว่า อยู่ ซึ่งเป็นกริยานุเคราะห์ที่แสดงสภาพการคงอยู่ ณ ที่แห่งหนึ่ง แต่เมื่อคำว่า แอบ ปรากฏอยู่ในตัวอย่างที่ (2) และ (3) นอกจากจะแสดงนัยทางความหมายว่า ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ แล้วยังแสดงนัยความหมาย ‘แสดงอาการโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ดังจะเห็นได้จากการใช้คำว่า แอบ ร่วมกับคำกริยาอีกตัวที่แสดงอาการบางอย่าง เช่น คำว่า เรียก ใน *แอบเรียก* และกลุ่มก่อนคำกริยาที่แสดงการเคลื่อนที่หลบเข้าไป ใน *แอบหลบเข้าไป* กล่าวคือ การทำการแอบเรียก และการทำการแอบหลบเข้าไปนั้น นอกจากต้องอยู่ ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่งที่ยังไม่รู้แล้วในขณะเดียวกันก็ต้องทำอาการบางอย่างร่วมด้วย

จากความหมาย ‘แสดงอาการโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ดังกล่าว คำว่า แอบ ยังไม่ได้ถึงนัยความหมายนี้ออกไปอย่างสิ้นเชิงหากแต่มีอีกนัยความหมายหนึ่งเกิดขึ้นพร้อมกัน นัยความหมายนั้นคือ ‘แสดงความคิดเห็นโดยอ้อม’ ดังนั้นความหมายของคำว่า แอบ ในตัวอย่างที่ (4) จึงแสดงนัยความหมาย ‘แสดงอาการโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ที่เป็นความหมายดั้งเดิม (Original meaning) และเป็นความหมายเบื้องต้น ดังจะเห็นได้จากการปรากฏในชุดคำกริยา *แอบไปมีชู้* การแอบไปมีชู้เป็นเรื่องที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคมดังนั้นจึงต้องกระทำโดยไม่ให้คนอื่นรู้ นอกจากนั้นคำว่า แอบ ในบริบทข้างต้นยังแฝงความหมายเชิงวิจณปฏิบัติบางอย่างคือ การแสดงความคิดเห็นโดยอ้อม ดังจะเห็นได้ว่าบริบทตัวอย่างเป็นการบอกเล่าเหตุการณ์บางอย่างที่ไม่ควรจะเล่าให้อีกฝ่ายฟังแต่กลับถูกเล่าดังนั้นเจตนาเบื้องหลังการบอกเล่าเหตุการณ์นี้จึงเป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้พูดบางอย่างอย่างอ้อม ๆ ว่าคนที่แอบไปมีชู้เป็นคนไม่ดี อย่างไรก็ตามเนื่องจากนัยความหมาย ‘แสดงความคิดเห็นโดยอ้อม’ นี้เป็นนัยความหมายที่เกิดขึ้นภายหลัง นัยความหมายดังกล่าวจึงยังไม่ได้รับการขบเน้นให้ขึ้นมาเป็นความหมายเบื้องต้น จึงทำให้การตีความประโยคนี้เป็นนัย “การแสดงความคิดเห็นโดยอ้อม” ยังไม่ชัดเจนเนื่องจากเป็นความหมายใหม่ที่ยังไม่ได้รับการขบเน้นนั่นเอง

เมื่อนัยความหมาย ‘แสดงความคิดเห็นโดยอ้อม’ ได้รับการขบเน้นให้ขึ้นมาเป็นความหมายเบื้องต้น ในบริบทตัวอย่างที่ (5) และ (6) ทำให้นัยความหมาย ‘แสดงอาการโดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ เป็นความเบื้องหลัง โดยจะเห็นว่า คำว่า แอบ ในบริบทนี้ใช้ร่วมกับคำกริยาแสดงความคิดเห็น ได้แก่ คำว่า คิด ใน *แอบคิด* และ คำว่า หวัง ใน *แอบหวัง* ซึ่งกริยาที่แสดงความคิดเห็นนี้เองทำให้ความหมาย ‘แสดงความคิดเห็นโดยอ้อม’ เด่นชัดขึ้นมาภายหลังเมื่อนัยความหมายใหม่ ‘ค่อนข้าง’ เกิดขึ้นมา

แต่คำว่า แอบ ก็ยังไม่ได้สลัดนัยความหมาย ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ ทั้งในทันทีโดยยังคงนัยความหมายนี้ให้เป็นความหมายเบื้องต้น ดังจะเห็นได้จากบริบทตัวอย่างที่ (7) และ (8) ที่ใช้กริยาวลีแสดงความเห็นอย่าง เห็นด้วย ใน *แอบไม่เห็นด้วย* และ *แอบเห็นด้วย* ซึ่งการใช้กริยาแสดงความเห็นนี้เองเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ความหมาย ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ ยังเด่นชัดและไม่หายไป แม้จะมีนัยความหมายใหม่อย่าง ‘ค่อนข้าง’ ข้อสังเกตอีกอย่างที่น่าสนใจคือ เมื่อผู้วิจัยแทนคำว่า “ค่อนข้าง” ลงไปใน *ค่อนข้างไม่เห็นด้วย* และ *ค่อนข้างเห็นด้วย* ผู้วิจัยพบว่า ประโยคข้างต้นยังคงนัยความหมายการแสดงความเห็นโดยอ้อมอยู่ อย่างไรก็ดีแม้ความหมาย ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ และนัยความหมาย ‘ค่อนข้าง’ จะใช้แทนกันได้ในบริบทดังกล่าวนี้ แต่เมื่อนัยความหมาย ‘ค่อนข้าง’ ถูกขยับเน้นกลายเป็นความหมายเบื้องต้นแทนนัยความหมาย ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ ผู้วิจัยพบว่า บริบททางวากยสัมพันธ์ของคำว่า แอบ จะเปลี่ยนไป ดังจะเห็นได้จาก คุณศัพท์วลีที่ปรากฏตามหลังคำว่า แอบ ในบริบทตัวอย่างที่ (9) และ (10) กล่าวคือ เมื่อนัยความหมาย ‘ค่อนข้าง’ ถูกขยับเน้นให้กลายเป็นความหมายเบื้องต้นแล้ว กลุ่มคำตามหลังคำว่า แอบ ที่แสดงนัยความหมาย ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ จากปกติที่เป็นกริยาวลีจะกลายเป็นคุณศัพท์วลี อย่างไรก็ตามจะเปลี่ยนประเภทวลีที่ตามหลังคำว่า แอบ ไป ความหมาย ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ ก็ยังคงอยู่ เนื่องจากหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคุณศัพท์คือการแสดงความเห็นของผู้พูด รวมถึงการประเมินค่าของผู้พูด ดังนั้น *แอบแฉ* และ *แอบน่ากลัว* จึงสามารถตีความได้ว่าเป็นการแสดงความเห็นของผู้พูดอย่างอ้อม ๆ ได้เช่นกัน

6. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

คำว่า แอบ ในภาษาไทย เป็นคำหลายความหมาย คำว่า แอบ ในภาษาไทยประกอบด้วย 4 ความหมาย ได้แก่ ‘อยู่โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ‘แสดงอาการต่าง ๆ โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้’ ‘แสดงความเห็นโดยอ้อม’ และ ‘ค่อนข้าง’ โดยความหมายของคำว่า แอบ แต่ละความหมายใช้เกณฑ์การจัดกลุ่มที่ต่างกัน กล่าวคือ ความหมายแต่ละความหมายต่างกันเพราะมีโครงสร้างทางไวยากรณ์ต่างกันและเลือกใช้คำที่ปรากฏร่วมต่างกัน จากการวิเคราะห์จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงจากความหมายแรกสู่ความหมายใหม่นั้นเป็นไปตามลักษณะของการกลายเป็นรูปไวยากรณ์ (Grammaticalization) กล่าวคือเปลี่ยนแปลงจากคำที่มีความหมายรูปธรรมกว่าสู่ความหมายนามธรรมกว่า และเกิดการแข็งขึ้นของความหมายเชิงวัจนปฏิบัติ มากไปกว่านั้นผู้วิจัยเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำว่า แอบ ยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากความหมายของคำดังกล่าวอาจจะกำลังอยู่ในช่วงเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้แบ่งระยะการเปลี่ยนแปลงทางความหมายแบบชัดเจนได้ยาก นอกจากนี้ผู้วิจัย

เห็นว่าความหมายแต่ละความหมายของคำว่า แอบ ในภาษาไทยยังคงแข่งขันกันดังจะเห็นได้จากการสลับกันขึ้นมาเป็นความหมายเบื้องหน้าและความหมายเบื้องหลัง ดังนั้นรูปแบบการขยายความหมายของคำว่า แอบ จึงแตกต่างไปจากรูปแบบการขยายความหมายของคำอื่น ๆ เช่น คำว่า “อยาก” จากการศึกษาของ ปิ่นกาญจน์ วัชรปาณ (2548) ที่แสดงพัฒนาการทางความหมายของคำว่า อยาก ให้เห็นได้ทั้งเส้นทาง กล่าวคือ จากความหมายและหน้าที่ดั้งเดิม (Original meaning and function) “หิวกระหาย” คำกริยา สู่ “อยาก” คำขยายกริยา และการศึกษาคำว่า “เสือก” ของ สุทธิรักษ์ บุรพาศิริวัฒน์ นัฑ์ชนัน นาถประทาน และคเชนทร์ ตัญศิริ (2560) ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงจากคำกริยาที่หมายถึง “การสอดตัวเข้าไปในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง” สู่ คำดัชนีปริจเฉท (Discourse marker) “แสดงความขัดแย้ง” โดยการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางความหมายในงานการศึกษาที่กล่าวไปสะท้อนให้เห็นเส้นทางการเปลี่ยนแปลงที่ค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือ เกิดการสูญเสียความหมายที่เป็นความหมายดั้งเดิมไปอย่างสิ้นเชิงและเหลือเพียงความหมายที่เกิดขึ้นภายหลังเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา. (2559). *กระบวนการกลายเป็นรูปไวยากรณ์*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการฝ่ายวิจัย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัชวดี ศรีลัมพ์. (2562). *ภาษากับความหมาย*. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- นัชชา ธีระสาโรช. (2559). *การศึกษาการแยกความหมายของคำหลายความหมายในภาษาไทยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความหมายแอบแฝง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิ่นกาญจน์ วัชรปาณ. (2548). “*อยาก*”: *การศึกษาเชิงประวัติ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มิ่งมิตร ศรีประสิทธิ์. (2546). *การศึกษาเชิงประวัติของคำว่า แล้ว อยู่ อยู่แล้ว*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิรักษ์ บูรพาศิริวัฒน์ นัทธชนัน นาถประทาน และ คเชนทร์ ตัญศิริ. (2560). กระบวนการขยายความหมายของ คำว่า เสือก ในภาษาไทย. *วารสารภาษาและภาษาศาสตร์*, 36(1), 123-154.
- สุรีเนตร จรัสจรุงเกียรติ. (2558). *แนวทางการศึกษาพัฒนาการของคำหลายความหมายหรือคำหลายหน้าที่ในภาษาไทย*. *วรรณวิทัศน์*, 15, 135-156.
- Burridge, K.& Bergs, A. (2017). *Understanding Language Change*. New York: Routledge.
- Jaroenkitboworn, K. (2009). The polysemy of “*chว๊ว*p” in Thai: A pragmatically motivated phenomenon. [special issue]. *MANUSYA: Journal of Humanities*, 17, 75-82.
- Heine, B., Claudi, U., & Hünnemeyer, F. (1991). *Grammaticalization: a conceptual framework*. Chicago: University of Chicago Press
- Thepkanjana, K. (2008). Verb serialization as a means of expressing complex events in Thai. In B. Lewandowska-Tomaszczyk (Ed.), *Asymmetric Events* (pp.103-120). Amsterdam: John Benjamins.
- Traugott, E. C., & Dasher, R. (2002). *Regularity in Semantic Change*. Australia: Cambridge University Press.

- Traugott, E. C. (2011). Grammaticalization and mechanisms of change In B. Heine and N. Nasso (Eds.) *The Oxford Handbook of Grammaticalization*. (pp.19-30). Oxford: Oxford University Press.
- Tylers, A. & Evans, V. (2003). *The Semantics of English Prepositions: Spatial Sciences, Embodied Meaning, and Cognition*. Cambridge University Press.